

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 8583/2021
23.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Бошко Вукчевић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца мал. ББ из ..., чији је законски заступник мајка ВВ из ..., које заступа пуномоћник Софија Шпановић, адвокат из ..., ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизији тужиоца-противтуженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 260/21 од 14.09.2021. године, у седници одржаној 23.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ усваја ревизија тужиоца-противтуженог и **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 260/21 од 14.09.2021. године и пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 36/21 од 08.04.2021. године, која је допуњена пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 36/21 од 02.07.2021. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснован противтужбени захтев мал. туженог-противтужиоца у делу којим је тражено да се тужилац-противтужени АА из ..., обавезе да на име свог доприноса за издржавања детета мал. ББ плаћа износ преко 10.000,00 динара, месечно, до досуђеног износа од 12.000,00 динара, почев од 10.03.2021. године, па док за то постоје законски услови.

У преосталом делу ревизија тужиоца-противтуженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 260/21 од 14.09.2021. године, се **ОДБИЈА** као **НЕОСНОВАНА**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 36/21 од 08.04.2021. године, ставом првим изреке, измењен је модел одржавања личних односа одређен пресудом Вишег суда у Сремској Митровици П2 10/18 од 01.06.2018. године, тако што је одређено да ће се виђање тужиоца-противтуженог и мал. ББ, одвијати на начин ближе наведен у изреци ове пресуде, као и да родитељ мора да има сагласност другог родитеља за одлазак у иностранство, да родитељи једно друго обавештавају о здравственом стању детета и да деле трошкове евентуалног лечења, те да се о свакој промени термина виђања мал. детета и оца међусобно обавештавају, у писаној или електронској форми, двадесет четири сата унапред. Ставом другим изреке, делимично је усвојен противтужбени захтев мал. туженог-противтужиоца, па је

обавезан тужилац-противтужени да на име свог доприноса за издржавање мал. ББ из ..., плаћа месечно износ од 12.000,00 динара, почев од 10.03.2021. године, као дана подношења тужбе па убудуће, док за то буду испуњени законски услови најкасније до петог у месецу за текући месец уплатом на текући рачун мајке законске заступнице мал. туженог-противтужиоца, те се на тај начин мења обавеза издржавања утврђена пресудом Вишег суда у Сремској Митровици П2 10/18 од 01.06.2018. године, док је одбијен противтужбени захтев у преосталом делу од досуђеног износа од 12.000,00 динара до траженог износа од 15.000,00 динара. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Допунском пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 36/21 од 02.07.2021. године, усвојен је преостали захтев тужиоца-противтуженог АА, па је допуњена првостепена пресуда у погледу начина одржавања личног контакта између тужиоца-противтуженог и мал. ББ одређен пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 36/21 од 08.04.2021. године, на начин ближе наведен у изреци ове пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 260/21 од 14.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца-противтуженог и потврђена пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 36/21 од 08.04.2021. године, допуњена пресудом истог суда од 02.07.2021. године, у побијеном делу. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца-противтуженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац-противтужени је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (у погледу одлуке о доприносу оца - тужиоца-противтуженог за издржавање малолетног детета).

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), па је оценио да је ревизија тужиоца-противтуженог делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Такође, неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП-а, с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Вишег суда у Сремској Митровици П2 10/18 од 01.06.2018. године, утврђено је да је АА биолошки отац мал. ББ, рођеног ...2017. године, у ..., од мајке ВВ из ..., а чињеница рођења детета уписана је у матичну књигу рођених. Истом пресудом мал. дете поверено је мајци, на самостално вршење родитељског права, а тужилац-противтужени као отац је обавезан да доприноси издржавању мал. детета месечним износом од 7.000,00 динара почев од 01.06.2018. године, па убудуће. Наведеном пресудом уређен је и начин виђања малолетног детета са оцем. У међувремену су се промениле околности, на страни мал. ББ утолико што исти сада има 4 године и уписан је у предшколску установу, за коју законска заступница –мајка плаћа 4.000,00 динара, месечно, плус 1.000,00 динара за хигијенски пакет, па су веће његове потребе у погледу исхране, хигијене, одеће и

обуће. Његове укупне месечне потребе задовољавају се износом од 12.000,00 динара. Мајка мал. туженог-противтужиоца (рођена 1989. године) по занимању је ... и запослена је у „ГГ“ ... друштву у ..., где месечно остварује зараду од око 33.000,00 динара. Живи са мал. ББ у заједници са њеним родитељима и бабом у породичној кући. Режијски трошкови за кућу у којој живе месечно износе 10.000,00 динара. У власништву има стан у ... који су јој купили родитељи, а који јој материјално помажу у издржавању детета. Тужилац-противтужени (рођен 1985. године) по занимању је ..., живи и ради у Запослен је на пословима ... и остварује месечну зараду у износу од 36.000,00 динара. Обавља послове и као теренски радник, па остварује додатни месечни приход од бонуса 8.000,00 динара. Здрав је и радно способан. Живи у домаћинству са братом који је запослен и мајком, која као пензионер остварује месечну пензију од око 6.000,00 динара у породичној кући која је била власништво његовог покојног оца. Режијски трошкови за кућу у којој живе месечно износе 20.000,00 динара. На страни туженог-противтужиоца су промењене околности у односу на раније донету одлуку, јер је кредитно задужен месечним износом од 11.500,00 динара (подигао је кредит за куповину путничког возила да би долазио да се виђа са мал. дететом у ...). Утврђено је да минимална сума издржавања у смислу члана 160. став 4. Породичног закона, који периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту, у време доношења одлуке, износи 31.065,00 динара.

На основу утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су нашли да су се сагласно члану 164. Породичног закона стекли услови за измену висине издржавања одређене претходном одлуком, оцењујући да тужилац-противтужени има могућности да на име свог доприноса за издржавање малолетног ББ плаћа месечни износ од 12.000,00 динара, почев од 10.03.2021. године (као дана подношења противтужбе), а одбијен је противтужбени захтев преко досуђеног износа до траженог износа од 15.000,00 динара.

Основано тужилац-противтужени у ревизији указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право из чланова 160. ПЗ, јер је превисоко одмерио допринос тужиоца-противтуженог у издржавању малолетног сина који је предшколског узраста.

Према одредби члана 164. истог Закона висина досуђеног издржавања може се повећати или смањити, зависно од промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Одредбом члана 160. ПЗ прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, а потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања, док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица и других околности од значаја за одређивање издржавања.

Наиме, имајући у виду ову законску одредбу и утврђене чињенице за оцену могућности тужиоца-противтуженог, као дужника издржавања у смислу одредбе члана 160. став 3. ПЗ, и то како зараду, тако и његове расходе, као и да је млад (рођен 1985. године) и радно способан, да је кредитно задужен, као и његове трошкове доласка и

одласка у ..., ради виђања са дететом, а ценећи и укупне месечне потребе мал. ББ који је старији, и сада има 4 године и има повећане потребе везане за похађање предшколске установе, а руководећи се његовим најбољим интересом сагласно члановима 6. и 266. ПЗ, Врховни касациони суд је оценио да је тужилац-противтужени у могућности да на име доприноса за издржавање мал. детета плаћа 10.000,00 динара, месечно, почев од 10.03.2021. године, с обзиром на његове могућности да стиче зараду и стандард којим живи. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој мал.детета, у складу са његовим утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција тужиоца-противтуженог као дужника издржавања, док ће преостала средства за издржавање детета обезбеђивати законска заступница која се свакодневно брине о њему, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у негу и подизање мал. ББ.

Преко досуђеног износа од 10.000,00 динара,месечно, а до износа од 12.000,00 динара за издржавање мал. ББ, односно за 2.000,00 динара, овај суд је захтев одбио, сматрајући да је превисоко постављен, с обзиром на материјалне могућности тужиоца-противтуженог као дужника издржавања и сопствене потребе, као и потребе малолетног детета узраста од 4 године.

Висина издржавања се може и смањити и повећати према члану 164. Породичног закона, ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука, а до чега долази повећањем потреба детета самим протеклом времена и растом детета. Из ових разлога је Врховни касациони суд нашао да је износ од 10.000,00 динара, месечно адекватан потребама мал. ББ, како садашњим тако и у периоду од утужења до пресуђења са једне стране, а са друге стране и могућностима туженог, па је утолико преиначио пресуде нижестепених судова.

Тужилац-противтужени је у обавези да ангажује све своје могућности и уложи додатни напор да на све дозвољене начине обезбеди средства за издржавање малолетног детета као и за трошкове путовања у ... ради одржавања личних односа са малолетним дететом, а све у најбољем интересу малолетног сина у складу са чланом 6. и 266. Породичног закона.

Супротно наводима ревизије, када је у питању издржавање малолетне деце могућности родитеља се не процењују се на начин на који се то чини када су у питању неки други облици законског издржавања, већ се сматра да су родитељи увек дужни макар и по цену жртвовања неких сопствених потреба да обезбеде издржавање свом малолетном детету. Родитељи су дужни да се одричу властитог егзистенцијалног минимума и да улажу посебне напоре за прибављање потребних материјалних средстава када је у питању њихова обавеза издржавања малолетног детета, па отуда наводи тужиоца-противтуженог да има обавезу издржавања своје мајке, која није радно способна и да је угрожена његова егзистенција не утичу на висину његовог доприноса за издржавање малолетног детета.

Правилна је одлука о трошковима поступка, с'обзиром на то да о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима суд одлучује по слободној оцени у свакој конкретној парници, водећи рачуна о разлозима правичности.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци пресуде на основу чланова 416. став 1. и 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић